

Str. Buzesti nr.19, sector 1
Bucuresti, cod postal 011011
Telefon: 021 3107070
021 3107060
Fax: 0318157623

office@romanicriss.org
www.romanicriss.org

SCURT ISTORIC AL PROGRAMULUI DE MEDIERE SANITARA

Romani CRISS – Centrul Romilor pentru Interventie Sociala si Studii este organizatia care a initiat programul de mediere sanitara in Romania, inca din anul 1997, in parteneriat cu CCFD – *Comitetul Catolic de Lupta impotriva Foametei si pentru Dezvoltare*, Franta. Totodata, Romani CRISS este partenerul Ministerului Sanatatii Publice si OSCE ODIHR - Punctul de Contact pentru Romi si Sinti in procesul de implementare a sistemului de mediere sanitara din Romania, in conformitate cu Ordinul 619/2002 emis de Ministerul Sanatatii. Relatia de parteneriat dintre Romani CRISS, Ministerul Sanatatii si OSCE/ODIHR este reglementata de documentul ACORD semnat in septembrie 2001, reinitiat in mai 2005 si in iunie 2008.

Dupa initierea conceptului de mediator sanitar, Romani CRISS a continuat sa sustina dezvoltarea acestui program prin implementarea de proiecte ce au avut ca obiective formarea de baza si continua a mediatorilor sanitari, institutionalizarea meseriei de mediator sanitar si imputernicirea femeilor ce activeaza ca mediatoare.

Astfel, intre 1996 si 1998 au inceput cursurile de formare profesionala a primelor femei rome cu un nivel mediu de educatie din comunitati locale de romi ce urmau sa contribuie la imbunatatirea comunicarii dintre autoritatile medicale si comunitatea de romi, precum si la imbunatatirea situatiei comunitatilor de romi, prin activitatea lor.

Intre anii 1999 - 2000 Romani CRISS a derulat proiectul «**Formare de mediatori sanitari in comunitatile compacte cu romi**» finantat de catre CCFD. Obiectivul principal al proiectului a fost imbunatatirea situatiei sanitare a comunitatilor cu romi prin implicarea activa a mediatorilor sanitari romi, *ca punte de legatura intre autoritatile locale si*

comunitatea de romi. Proiectul s-a derulat in 5 comunitati cu romi din Romania, respectiv: Stefanesti - Botosani, Temelia - Bacau, Panciu - Vrancea, Slobozia - Ialomita si Sf. Gheorghe - Covasna.

In anul 2000 s-a trecut la faza de elaborarea a metodologiei de lucru si a fisei de post a mediatorului sanitar si la procesul de institutionalizare a acestei meserii. In data de 12 septembrie 2001, ca urmare a Conferintei OSCE, sub titlul "Transpunerea vorbelor in fapte", s-a semnat ACORD-ul de cooperare intre Romani CRISS, Ministerul Sanatatii si Familiei si OSCE/ODIHR, document care reglementeaza relatiile de colaborare intre semnatori, in vederea implementarii activitatilor prevazute in strategia de imbunatatire a situatiei romilor (HG 430/2001) capitolul D-Sanatate. In aceasi perioada, Romani CRISS a pornit demersuri pentru includerea meseriei de « mediator sanitar » in COR (**Clasificarea Ocupatiilor din Romania**) catre Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale. Astfel, ocupatia de mediator sanitar ajunge sa fie inclusa in **Grupa de baza 5139 „Lucratori in serviciul populatiei” codul 513902.**

Intre anii 2002 – 2003 Romani CRISS, cu sprijin financiar CCFD si in colaborare cu autoritatile locale judetene, a format un numar de 84 de mediatori sanitari care au fost ulterior angajate de Ministerului Sanatatii si Familiei, prin intermediul Directiilor de Sanatate Publica judetene.

In perioada 2004 - 2006 s-a continuat procesul de instruire teoretica a mediatorilor sanitari, prin organizarea de cursuri de formare de baza, dar si de formare continua. S-a trecut, de asemenea, si la faza de elaborare a unei metodologii de monitorizare si evaluare a activitatii mediatorilor sanitari activi in cadrul DSP-urilor Judetene. Romani CRISS a solicitat sprijin catre CCFD in vederea realizarii unui raport de evaluare a programului Romani CRISS si a activitatii mediatorilor sanitari. Raportul final al acestei evaluari a fost gata in 2006 si a fost realizat de COTA Bruxelles, autoare Maria Maillat, antropolog.

Incepand cu anul 2006 Romani CRISS a incercat sa puna in practica recomandarile cuprinse de raportul de evaluare realizat de Maria Mailat. Astfel au fost infiintate 6 centre regionale care aveau scopul de a monitoriza si de a sustine mediatoarele sanitare in activitatea lor. Astfel astazi exista 8 centre regionale care sunt organizatii non guvernamentale de la nivel local si ai caror reprezentanti merg in comunitatile unde activeaza mediatoarele sanitare si discuta periodic cu acestea, merg in vizita la medicii de familie cu care mediatoarele colaboreaza, la autoritatile locale si la Directiile de Sanatate. In

urma vizitelor pe care le fac, coordonatorii centrelor regionale identifica problemele existente in teren si impreuna cu departamentul Accesul la sanatate din cadrul organizatiei Romani CRISS lucreaza la posibile solutii pentru rectificarea situatiilor identificate pentru a putea sprijini in acest mod munca mediatoarelor sanitare.

In anul 2007 Romani CRISS a redactat, impreuna cu Asociatia Pro Vocatione, Standardul Ocupational pentru ocupatia de Mediator Sanitar. Acesta a fost adoptat de catre Consiliul National de Formare Profesionala a Adultilor in luna decembrie a anului 2007.

In anul 2008 au continuat actiunile de monitorizare si sustinere a activitatii mediatoarelor sanitari prin activitatea centrelor regionale de la nivel local. Acest an a fost marcat de inceputul procesului de descentralizare, fapt care a indus nevoia organizarii unor mese rotunde la nivel local cu autoritatile si cu mediatoarele sanitare. Principalele obiective ale meselor rotunde au fost clarificarea unor aspecte legate de finantarea programului de mediere sanitara in anii urmasori, legate de redefinirea relatiilor de cooperare a mediatoarelor cu partenerii lor de munca, dar si realizarea de actiuni de lobby si advocacy pentru angajarea mediatoarelor de catre primarii, existand uneori situatii dificile in care primarii localitatilor unde activeaza acestea refuza sa le angajeze.

Au fost organizate cursuri de formare de baza si de formare continua pentru mediatoarele sanitare, astfel s-a contribuit la intarirea retelei mediatorilor sanitari prin cresterea numarului mediatorilor angajati, dar si prin perfectionarea continua a celor deja integrati in sistem. In septembrie 2008 a fost infiintat Centrul de Evaluare si Certificare a Competentelor Profesionale pentru Ocupatia de Mediator Sanitar **Romani CRISS**. Astfel a fost posibila formarea si acreditarea unui numar de 13 evaluatori de etnie roma care au competenta de a evalua si certifica activitatea mediatoarelor sanitare. Acest certificat de competenta obtinut in urma procesului de evaluare are recunoastere nationala si aceeași valoare ca certificatele de absolvire/calificare, eliberate în sistemul formal de formare profesională, iar pe baza certificatului de competențe mediatoarele sanitare vor putea avea înscrisă în cartea de muncă ocupația de mediator sanitar.